

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
17 – 18 травня 2017 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2016 році

Полтава 2017

Редакційна колегія:

- Аранчій В. І. – к.е.н, професор, ректор академії;
Писаренко П. В. – д. с.-г. н., професор, перший проректор;
Горб О. О. – к. с.-г. н., доцент, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи;
Галич О. А. – к. е. н., доцент, декан факультету економіки та менеджменту;
Дорогань-Писаренко Л. О. – к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів;
Дудніков І. А. – к. т. н., доцент, декан інженерно-технологічного факультету;
Кулинич С. М. – д. в. н., професор, декан факультету ветеринарної медицини;
Маренич М. М. – к. с.-г. н., доцент, декан факультету агротехнологій та екології;
Поліщук А. А. – д. с.-г. н., професор, декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва;
Воронько-Невіднича Т. В. – к. е. н., доцент, заступник декана факультету економіки та менеджменту;
Дудник В. В. – к. т. н., ст. викладач, заступник декана з наукової роботи інженерно-технологічного факультету;
Зоря О. П. – к. е. н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи;
Кравченко О. І. – к. с.-г. н., доцент, професор кафедри технології переробки продукції тваринництва;
Панасова Т. Г. – к. в. н., доцент, заступник декана з наукової роботи факультету ветеринарної медицини;
Юрченко С. О. – к. с.-г. н., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики;
Невідничий О. С. – начальник редакційно-видавничого відділу.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2016 році (м. Полтава, 17-18 травня 2017 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2017. – 374 с.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Балдінська Н.О. , старший викладач кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	17
Бейдик Н.М. , кандидат економічних наук, старший викладач ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ»	19
Березіна Л.М. , доктор економічних наук, професор ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ АПК	21
Березницький К.В. , аспірант кафедри маркетингу ІСНУВАННЯ ТРАНСТИХООКЕАНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА. ФАКТИ ТА ПРОГНОЗИ НА МАЙБУТНЄ	23
Боровик Т.В. , кандидат економічних наук, доцент КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ФОРМУВАННЯ ЇХ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ	24
Браславець Т.М. , асистент кафедри публічного управління та адміністрування СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ.....	27
Вакуленко Ю.В. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент ЕЛЕМЕНТИ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	29
Воронько-Невіднича Т.В. , кандидат економічних наук, доцент ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВПЛИВУ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА НА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ	31
Даниленко В.І. , кандидат економічних наук, доцент Писаренко В.В. , доктор економічних наук, професор ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНСЬКОГО АГРОЕКСПОРТУ	33
Дедушно А.В. , кандидат філологічних наук, старший викладач ЕЛЕМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	37
Демиденко Л.М. , кандидат економічних наук, доцент ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ В ДІЯЛЬНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	38
Дивнич О.Д. , кандидат економічних наук, доцент; Дивнич А.В. , здобувач ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОПЛАТИ ПРАЦІ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	40
Долгополова М.В. , викладач кафедри іноземних мов та українознавства ДО ПИТАННЯ ЕКСТРАЛІНГВАЛЬНИХ ФАКТОРІВ ЕВОЛЮЦІЇ МОВНОЇ СИСТЕМИ	43
Дорофєєв О.В. , кандидат економічних наук, доцент Андрійченко О.Р. , здобувач вищої освіти СВО «Магістр», спеціальність «Менеджмент» ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	45

Дядик Т.В., кандидат економічних наук, доцент БЕЗРОБІТТЯ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	49
Калініченко О. В., кандидат економічних наук, доцент ЕНЕРГЕТИЧНА ОЦІНКА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	51
Калюжна Ю.П., кандидат економічних наук СТАН БІРЖОВОГО РИНКУ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ НА СУЧАСНОМУ РІВНІ.....	54
Коваленко М.В., кандидат економічних наук, доцент ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО СТАНОВИТЬ КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ ПІДПРИЄМСТВА	56
Комаріст О.І., кандидат економічних наук, доцент СУЧАСНІ ТРЕНДИ МАРКЕТИНГУ У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ	58
Костоглод К.Д., доцент ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	60
Кошова Л.М., асистент кафедри маркетингу ДЕМПІНГ - ЯК ПРОЯВА НЕЧЕСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ	62
Лифар А.А., викладач кафедри іноземних мов та українознавства ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АЛЮЗИВНИХ ТОПОНІМІВ У ДИСКУРСІ ПОЕТІВ-БИТНИКІВ: ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИЙ АСПЕКТ	64
Лозинська Т. М., доктор наук з державного управління, професор; Лубко К. В., здобувач вищої освіти СВО «Магістр», спеціальність «Публічне управління та адміністрування» факультету економіки та менеджменту ПРОБЛЕМИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	66
Люлька В. М., кандидат філологічних наук, доцент THE SIGNIFICANCE OF ENGLISH DISTANCE LEARNING IN UKRAINIAN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	68
Маркіна І.А., доктор економічних наук, професор ВПЛИВ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА РІВЕНЬ ПОКАЗНИКА «ЩАСТЯ» УКРАЇНЦІВ	71
Шульженко І. В., кандидат економічних наук, доцент ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ «ЗЕЛЕНОГО ОФІСУ» В УКРАЇНІ	73
Сазонова Т.О., кандидат економічних наук, доцент ВЗАЄМОДІЯ ПРОЕКТНОЇ КОМАНДИ ЯК ФАКТОР УСПІШНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ	76
Помаз О.М., кандидат економічних наук, доцент, Помаз Ю.В., кандидат історичних наук, доцент ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	78
Федірець О. В., кандидат економічних наук, доцент НАПРЯМИ ЗМЕНШЕННЯ ЕНЕРГОМІСТКОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ	80

Потапук І.П., кандидат економічних наук РОЛЬ СУЧАСНОГО ЕТИКЕТУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	81
Дячков Д.В., кандидат економічних наук МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ.....	84
Миколенко І.Г., кандидат економічних наук, доцент ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ М'ЯСА – ОДИН ІЗ ГОЛОВНИХ ЧИННИКІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНОЗДАТНОГО ВИРОБНИЦТВА.....	86
Мирна О.В., кандидат економічних наук, доцент БЕНЧМАРКІНГ ЯК МЕТОД УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМИ ЗМІНАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	89
Ніколаєнко Ю.О., кандидат педагогічних наук, доцент КОНСТРУКТИВІСТСЬКИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	91
Олійник Є.О., кандидат економічних наук, старший викладач; Загребельна І.Л., кандидат економічних наук, старший викладач КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	93
Писаренко С.В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ЙОГО ФОРМУВАННЯ У ПІДПРИЄМСТВІ	95
Глазов О. М., здобувач вищої освіти СВО «Магістр», спеціальність «Публічне управління та адміністрування» факультету економіки та менеджменту Писаренко В.П., доктор наук з державного управління, доцент СТАН ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В М. ПОЛТАВА	97
Протас Н. М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент ЕКОНОМІЧНІ РОЗРАХУНКИ Й ОПТИМІЗАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ РОЗПОДІЛУ РЕСУРСІВ І ТРАНСПОРТНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В EXCEL	100
Самойлик Ю.В., кандидат економічних наук, доцент ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РОСЛИННИЦЬКО-ПРОМИСЛОВОЇ ПІДСИСТЕМИ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	103
Світлична А.В., кандидат економічних наук, доцент, Махмудов Х.З., доктор економічних наук, професор, Михайлова О.С., кандидат економічних наук, доцент ПРОЕКТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ЗАСАДАХ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА.....	105
Сердюк О. І., кандидат економічних наук, доцент Резнік А. В., здобувач вищої освіти СВО «Магістр», спеціальність «Публічне управління та адміністрування» факультету економіки та менеджменту ПРАКТИЧНІ ЗНАННЯ З ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК НЕОБХІДНІ КОМПЕТЕНЦІЇ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ	106

Сільчук О. В. , кандидат педагогічних наук, старший викладач THE PERSON-ORIENTED APPROACH TO THE FORMATION OF COMMUNICATION CULTURE OF FUTURE AGRARIANS IN THE STUDY OF HUMANITIES	109
Снітко О.П. , кандидат технічних наук, доцент; Сьомич М.І. , кандидат наук з державного управління, доцент; Шведенко П.Ю. , кандидат юридичних наук ЯКІСТЬ ТОВАРІВ ЯК ПОКАЗНИК ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ ТОРГОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	111
Тагільцева Я.М. , кандидат філологічних наук, доцент ВЛАСНІ ІМЕНА В ТЕРМІНАХ РОСЛИННИЦТВА СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	113
Хурдей В.Д. , кандидат економічних наук, доцент ТРЕНД МАРКЕТИНГА: МАРКЕТИНГ ВПЛИВУ	115
Чехлатий О.М. , старший викладач ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ДОРАДНИЦТВІ	117
Шульга Л.В. , кандидат економічних наук, доцент БІРЖОВИЙ РИНОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ	119
Шупта І. М. , кандидат педагогічних наук, доцент ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОНТР-ПРОДУКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ СЕРЕД ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: ТЛУМАЧЕННЯ, ВИДИ, ФАКТОРИ	121
Дем'яненко Н.В. , кандидат економічних наук, доцент; Осташова В.О. , кандидат юридичних наук, доцент; Щетініна Т.О. , кандидат історичних наук, доцент УКЛАДАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ДОГОВОРІВ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ	124

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

Безкровний О.В. , кандидат економічних наук, доцент РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМІВ ОБЧИСЛЕННЯ ПОДАТКІВ З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	127
Борисова І.С. , кандидат економічних наук, доцент ВПЛИВ БЮДЖЕТНОГО ДЕФІЦИТУ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ	131
Грибовська Ю. М. , кандидат економічних наук, доцент СОБІВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ (РОБІТ, ПОСЛУГ): ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКЛАД ВИТРАТ	133
Дорошенко А.П. , кандидат економічних наук, доцент Єгорова О. В. , кандидат економічних наук, доцент Кончаковський Є. О. , кандидат економічних наук, доцент ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ СТОСОВНО КАТЕГОРІЇ «КАПІТАЛ»	135
Дроботя Я. А. , кандидат економічних наук, доцент ФОРМУВАННЯ МАТРИЦІ ABC ТА XYZ-АНАЛІЗУ – ШЛЯХ СКОРОЧЕННЯ ОПЕРАЦІЙНИХ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	137

Єрмолаєва М. В. , кандидат економічних наук, доцент ЛІКВІДАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ОБЛІКОВИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ АСПЕКТИ	139
Зоря О. П. , кандидат економічних наук, доцент ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН	141
Зоря С. П. , кандидат економічних наук, доцент СТРАХОВИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ОСНОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ.....	143
Канцедал Н. А. , кандидат економічних наук, доцент Лега О. В. , кандидат економічних наук, доцент СТАЖУВАННЯ ТА ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК ОБ'ЄКТИ КАДРОВОГО ДІЛОВОДСТВА, БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ	145
Колодій О. С. , кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	147
Кононенко Ж.А. , кандидат економічних наук, доцент ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ МІЖ РЕЗУЛЬТАТИВНИМИ ТА ФАКТОРНИМИ ОЗНАКАМИ	149
Левченко З. М. , кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри організації обліку і аудиту ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЩОДО ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ	151
Лелюк Ю.М. , кандидат економічних наук, доцент СУЧАСНА МЕТОДИКА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ	153
Литвин О. Ю. , кандидат економічних наук, доцент, Дорогань-Писаренко Л.О. , кандидат економічних наук, доцент, Чіп Л.О. , кандидат економічних наук, доцент, кафедра економічної теорії та економічних досліджень ІНОЗЕМНА ВАЛЮТА ЯК СПОСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ	155
Лихоній В. І. , старший викладач НАКОПИЧУВАЛЬНА ПЕНСІЙНА СИСТЕМА ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ.....	157
Мокієнко Т. В. , кандидат економічних наук, доцент СУТНІСТЬ ТА ТЕОРІЇ ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН	158
Нездойминога О. Є. , кандидат економічних наук, доцент РЕФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ	160
Некрасенко Л.А. , кандидат біологічних наук, доцент КРИПТОВАЛЮТА ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ	162
Остапенко О. М. , кандидат економічних наук, доцент ОСОБЛИВОСТІ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ	164

Песцова-Світалка О.С., кандидат економічних наук, доцент	
Шупик І.І., кандидат політичних наук, доцент	
ІНДЕКСИ ЦІН ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ ДЛЯ АНАЛІЗУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ	166
Плаксієнко В. Я., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку	
Остапенко Т. М., кандидат економічних наук, доцент	
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ, ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ	168
Рудич А. І., кандидат економічних наук, доцент	
РЕАЛІЇ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	170
Скиданенко Ю.Д., кандидат філологічних наук, доцент	
РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДОВЛАСНОГО КАПІТАЛУ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ	172
Трушина А. Ю., асистент кафедри бухгалтерського обліку	
АВТОМАТИЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ТА ПОДАННЯ ЗВІТНОСТІ В ЕЛЕКТРОННІЙ ФОРМІ	174
Тютюнник Ю.М., кандидат економічних наук, доцент	
ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ ЗА АКТИВАМИ	176
Ходаківська Л. О., кандидат економічних наук, доцент	
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ НАЯВНОСТІ ТА РУХУ ПОТОЧНИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ТВАРИННИЦТВА	178
Чумак В. Д., кандидат економічних наук, доцент	
МЕХАНІЗМ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ РАНЬОГО ВИЯВЛЕННЯ ТА ПОДОЛАННЯ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ	180
Шейко С.В., кандидат філософських наук, доцент	
НАЦІОНАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІЛОСОФСЬКО- ОСВІТЯНСЬКИХ ІДЕЙ М.В.ГОГОЛЯ.....	182
Якименко М. А., доктор історичних наук, професор	
КРЕДИТНИЙ РЕСУРС ЯК ФАКТОР ІНТЕНСИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ (1861-1917 рр.)	184
Якубенко О. П., кандидат історичних наук, доцент	
РЕНЕСАНСНО-РЕФОРМАЦІЙНА ДОБА: ДУХОВНИЙ СПАДОК	186

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ

Баган А.В., кандидат сільськогосподарських наук	
ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД АГРОТЕХНІЧНИХ ФАКТОРІВ.....	189
Бараболя О.В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва	
ЯКІСТЬ ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ ЗА ВИКОРИСТАННЯ КОМПОЗИЦІЙНИХ СУМІШЕЙ.....	191
Білявська Л.Г., кандидат сільськогосподарських наук, доцент	
ОСОБЛИВОСТІ ЯКІСНОГО СКЛАДУ НАСІННЯ СОЇ ЗА РІЗНИХ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ.....	193

Білявський Ю. В. , кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник ПОШИРЕННЯ ТА ШКІДЛИВІСТЬ БАВОВНИКОВОЇ СОВКИ В ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ.....	194
Іванова Л.О. , аспірант ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ПРИ РАННЬОМУ ВІДНОВЛЕННІ ВЕСНЯНОЇ ВЕГЕТАЦІЇ.....	197
Ласло О.О. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО СТАБІЛЬНИХ СИРОВИННИХ ЗОН ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	199
Ляшенко В. В. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент Тригуб О.В. , кандидат сільськогосподарських наук, Устимівська дослідна станція рослинництва Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва УААН УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЗЕРНА СОРТІВ ГРЕЧКИ	200
Маренич М.М. , кандидат с.-г. наук, доцент, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики Юрченко С.О. , кандидат с.-г. наук, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики ВПЛИВ ДОПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НАСІННЯ НА ПОЛЬОВУ СХОЖІСТЬ ТА РІСТ І РОЗВИТОК ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	202
Міщенко О.В. , кандидат с.-г. наук, доцент ЕКОЛОГО-СОЦІАЛЬНА ОЦІНКА СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА МІСТА В РЕЗУЛЬТАТІ АНТРОПОГЕННОГО ВПЛИВУ	205
Нагорна С.В. , кандидат сільськогосподарських наук Диченко О.Ю. , кандидат сільськогосподарських наук ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОПТИМІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	207
Рожко І.І. , здобувач Кулик М.І. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент ВИВЧЕННЯ ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ ТА НОВОСТВОРЕНИХ ЛІНІЙ ПРОСА ПРУТОПОДІБНОГО (<i>Panicum virgatum</i> L.)	209
Стрижак А.М. , асистент кафедри селекції, насінництва і генетики МІНЛИВІСТЬ ТРИВАЛОСТІ МІЖФАЗНИХ ПЕРІОДІВ У СОРТІВ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОГОДНИХ УМОВ РОКУ	211
Тараненко С.В. , кандидат с.-г. наук, доцент УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ ГЕРБИЦИДУ ТА БАКОВОЇ СУМІШІ З КАРБАМІДОМ.....	213
Тищенко В.М. , доктор сільськогосподарських наук Дінець О.М. , асистент кафедри селекції, насінництва та генетики ВИКОРИСТАННЯ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ В СЕЛЕКЦІЇ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ДЛЯ ПОШУКУ ГЕНОТИПІВ ЗБАЛАНСОВАНИХ ЗА ГОСПОДАРСЬКО-КОРИСНИМИ ОЗНАКАМИ.....	215
Чайка Т.О. , кандидат економічних наук НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	217

Шакалій С. М. , кандидат сільськогосподарських наук, асистент кафедри рослинництва ВПЛИВ РЕОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ТІСТА НА ЯКІСТЬ ПШЕНИЧНОГО ХЛІБА	219

СЕКЦІЯ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Антонець А.В. , кандидат педагогічних наук, доцент ВИКОРИСТАННЯ ПАКЕТІВ ПРИКЛАДНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ В ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ ЕФЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....	222
Арендаренко В.М. , кандидат технічних наук, професор МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ РОБОЧОГО ОРГАНУ ГВИНТОВОЇ ШЛІФУВАЛЬНО-ПОЛІРУВАЛЬНОЇ МАШИНИ.....	224
Басараб В.А. , кандидат технічних наук, зав. лабораторією Київський національний університет будівництва і архітектури ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ БЕТОННОЇ СУМІШІ З РОБОЧИМ ОРГАНОМ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОЇ УДАРНО-ВІБРАЦІЙНОЇ УСТАНОВКИ.....	226
Бурлака О.А. , кандидат технічних наук, доцент ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ РОЗВАНТАЖЕННЯ ЕЛЕВАТОРА ЗЕРНОЗБИРАЛЬНОГО КОМБАЙНА	227
Горбенко О.В. , кандидат технічних наук, доцент Чумак М.В. , лаборант ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІМЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ ПРИ ВІДНОВЛЕННІ ДЕТАЛЕЙ МАШИН	229
Горик О.В. , доктор технічних наук, професор Брикун О.М. , асистент МЕХАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ДРОБЕСТРУМЕНЕВОГО ОЧИЩЕННЯ ПОРОЖНИН МЕТАЛЕВИХ ВЕЛИКОГАБАРИТНИХ ЦИЛІНДРИЧНИХ ВИРОБІВ	231
Дем'яненко А.Г. , кандидат технічних наук, професор Дніпропетровський державний аграрно- економічний університет ДЕЯКІ МЕХАНІЧНІ ТА МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ПІДСИЛЕНИХ ПРЯМОКУТНИХ ПЛАСТИНОК ЗА ДІЇ РУХОМОГО ІНЕРЦІЙНОГО НАВАНТАЖЕННЯ.....	233
Дем'яненко А.Г. , кандидат технічних наук, професор Сокол С.П. , кандидат технічних наук, доцент Дніпропетровський державний аграрно- економічний університет С.П.ТИМОШЕНКО, СУЧАСНА ІНЖЕНЕРНА АГРАРНА ОСВІТА В УКРАЇНІ ТА ТЕОРІЯ КОЛИВАНЬ В ІНЖЕНЕРНІЙ СПРАВІ.....	235
Дмитриков В.П. , доктор технічних наук, професор, Назаренко О. О. , кандидат технічних наук, доцент ОЦІНКА ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ТЕХНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В ЕКОЛОГІЧНОМУ КОНТЕКСТІ.....	237
Дрожжана О.У. , старший викладач СУЧАСНИЙ СТАН ОХОРОНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ	239
Запорожець М.І. , кандидат технічних наук, доцент УДОСКОНАЛЕННЯ КОНСТРУКЦІЇ ВЕРТИКАЛЬНОГО ПНЕВМОСЕПАРАТОРА	241

Зінько Р.В. , кандидат технічних наук, доцент Національний університет «Львівська політехніка» МОДЕЛЮВАННЯ РОБОТИ РІЗНОРІДНИХ МАШИН НА ОСНОВІ ПОДІБНОСТІ ГРАФІВ ЇХ КОНСТРУКЦІЙ.....	242
Іванкова О.В. , кандидат технічних наук, доцент, Погребняк А.А. , асистент ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ ПРИ ВІДНОВЛЕННІ КОРПУСНИХ ДЕТАЛЕЙ МАШИН.....	245
Іванов О.М. , кандидат технічних наук, доцент МЕТОД ДИСКРЕТНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОДЕЛЮВАННЯ ПОВЕДІНКИ ЧАСТОК СИПУЧИХ МАТЕРІАЛІВ.....	247
Канівець І. М. , кандидат педагогічних наук, доцент ФУНКЦІЇ ТА ПРИНЦИПИ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ З МАТЕМАТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	249
Канівець О.В. , кандидат технічних наук, доцент ВИЗНАЧЕННЯ ДЕФОРМУЮЧОГО ЗУСИЛЛЯ ПРИ ОБРОБЦІ ДЕТАЛЕЙ ДРОБОМ	251
Ковальчук С.Б. , кандидат технічних наук, старший викладач Горик О.В. , доктор технічних наук, професор Панасенко С.І. , кандидат медичних наук, доцент ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗРОБКИ ЕФЕКТИВНИХ СИСТЕМ МЕТАЛООСТЕОСИНТЕЗУ ФЛОТУЮЧИХ ПЕРЕЛАМІВ РЕБЕР ГРУДНОЇ КЛІТКИ.....	253
Лавренко В.В. , старший викладач ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ЗА РАХУНОК ВИКОРИСТАННЯ РЕГУЛЯТОРА КУТА АТАКИ КУЛЬТИВАТОРНОЇ ЛАПИ....	255
Лапенко Г.О. , кандидат технічних наук, професор Лапенко В.Т. , СВО «Магістр» інженерно-технологічного факультету ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ САДІННЯ КОРНЕПЛОДІВ ЦУКРОВОГО БУРЯКА ДЛЯ ОТРИМАННЯ НАСІННЯ	257
Лапенко Т.Г. , кандидат технічних наук, доцент СУЧАСНІ АСПЕКТИ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК.....	259
Назаренко О. О. , кандидат технічних наук, доцент АНАЛІЗ ФІЗИКО-МЕХАНІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ПЕЛЕТ	261
Негребецький І.С. , старший викладач БІОТЕХНІЧНІ АСПЕКТИ ЛЮДИНИ В ОТОЧУЮЧОМУ СЕРЕДОВИЩІ	263
Овсієнко Ю. І. , кандидат педагогічних наук, доцент ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ	265
Опара Н.М. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент СОЦІАЛЬНІ ХВОРОБИ: ТУБЕРКУЛЬОЗ – ПРОФЕСІЙНІ ГРУПИ РИЗИКУ ТА ПРОФІЛАКТИКА	267
Опара Н.М. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент Дударь Н.І. , завідувач лабораторії, викладач ПРОБЛЕМИ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ КРАЇНИ.....	269

Прасолов Є.Я. , кандидат технічних наук , професор	
Бєловол С.А. , кандидат технічних наук, старший викладач	
ВЕРТИКАЛЬНО-ФРЕЗЕРНИЙ АДАПТЕР ДЛЯ СМУГОВОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ	271
Прасолов Є.Я. , кандидат технічних наук , професор	
ПЕРСПЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ВІДНОВЛЕННЯ ДЕТАЛЕЙ	273
Рижкова Т.Ю. , старший викладач	
ВИСОКОЧАСТОТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ЕЛЕКТРОМАГНІТНІ ПОЛЯ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ БІОТЕХНІЧНИХ СИСТЕМАХ.....	275
Серкіз О.Р. , кандидат технічних наук, доцент	
Зінько Р.В. , кандидат технічних наук, доцент	
Олійник Т.Й. , старший викладач	
Національний університет «Львівська політехніка»	
ВІБРАЦІЙНИЙ ДЕБАЛАНСНИЙ СЕПАРАТОР	277
Серкіз О.Р. , кандидат технічних наук, доцент	
Національний університет «Львівська політехніка»	
АДАПТИВНА СИСТЕМА КЕРУВАННЯ ВІБРАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ПРИСТРОЯМИ.....	278
Струтинський С.В. , кандидат технічних наук, старший викладач	
Національний технічний університет України «КПУ»	
МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ДИНАМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ВИСОКОЧАСТОТНОЇ ВІБРАЦІЙНОЇ ОБРОБКИ МІКРОРІЗАННЯМ.....	278
Струтинський С.В. , кандидат технічних наук, старший викладач	
Національний технічний університет України «КПУ»	
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ВІБРАЦІЙНИХ ПАРАМЕТРІВ СИСТЕМ ПРИВОДІВ ВИСОКОТОЧНИМИ ЛАЗЕРНИМИ ТРИАНГУЛЯЦІЙНИМИ ВИМІРЮВАЧАМИ.....	280
Таран І.А. , професор	
Трубицин М.Н. , кандидат технических наук, доцент	
Государственное ВУЗ «Национальный горный университет»	
ХАРАКТЕРИСТИКИ РОТОРНОЙ СИСТЕМЫ НА ВЫБЕГЕ ПРИ ОТРИЦАТЕЛЬНОМ ДИСКРИМИНАНТЕ СУММАРНОГО МОМЕНТА СОПРОТИВЛЕНИЯ ВРАЩЕНИЮ	282
Шатохин В.М. , доктор технических наук, профессор	
Гранько Б.Ф. , доцент	
Соболь В.Н. , кандидат технических наук, доцент	
Харьковский национальный университет строительства и архитектуры	
Шатохина Н.В. , кандидат технических наук, доцент	
Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет	
ИНТЕГРО-ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНЫЕ УРАВНЕНИЯ УСТАНОВИВШИХСЯ ДИНАМИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ В НЕЛИНЕЙНЫХ МОДЕЛЯХ МАШИННЫХ АГРЕГАТОВ.....	287
Шенгерій Л. М. , доктор філософських наук, професор	
ЛОГІКА ВИСЛОВЛЮВАНЬ: ЗАСТОСУВАННЯ У КОНТАКТНИХ СХЕМАХ.....	289

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Алкссеєва Є.О., аспірант	
Євстаф'єва В.О., доктор ветеринарних наук, професор	
КЛІНІЧНИЙ ПРОЯВ МЕЛОФАГОЗУ ОВЕЦЬ	293
Бердник В.П., доктор ветеринарних наук, професор	
Полтавська державна аграрна академія	
НАПРЯМКИ І ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ	
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	295
Бублик О.О., кандидат ветеринарних наук, доцент	
кафедра анатомії та фізіології тварин ПДАА	
МОЄ ЗНАЙОМСТВО З ПОЛЬСЬКОЮ СИСТЕМОЮ ОСВІТИ.....	298
Дмитренко Н. І., кандидат ветеринарних наук, доцент	
ЕТІОЛОГІЯ ТА ЛІКУВАННЯ ОТИТІВ У СОБАК М. ПОЛТАВА.....	300
Киричко Б.П., доктор ветеринарних наук, професор	
Звенігородська Т.В., кандидат ветеринарних наук	
АКТИВНІСТЬ ГЕПАТОСПЕЦИФІЧНИХ ФЕРМЕНТІВ У СИРОВАТЦІ КРОВІ	
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ЩУРІВ У ДИНАМІЦІ ШТУЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ	
ЗА ВИКОРИСТАННЯ ПРЕПАРАТУ «СІФУЗОЛ»	302
Киричко О.Б., кандидат ветеринарних наук, доцент	
МОРФОЛОГІЧНИЙ СТАН ДЕЯКИХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ	
ЗА НАШКІРНОГО ЗАСТОСУВАННЯ РОЗЧИНУ ПОЛТАВСЬКОГО	
БІШОФІТУ	304
Клименко О.С., кандидат ветеринарних наук, доцент,	
Кручиненко О.В., кандидат ветеринарних наук, доцент	
Михайлютенко С.М., кандидат ветеринарних наук, старший викладач	
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ТРАВНОЇ СИСТЕМИ КУРЕЙ	
ЗА АСКАРИДІОЗНО-ГЕТЕРАКОЗНОЇ ІНВАЗІЇ	306
Корчан Л.М., кандидат ветеринарних наук, доцент	
Корчан М.І., кандидат ветеринарних наук, доцент	
АНТИГЕЛЬМІНТНА ЕФЕКТИВНІСТЬ БРОВЕРМЕКТИНУ-ГРАНУЛЯТУ	
ЗА СТРОНГІЛЯТОЗІВ ШЛУНКОВО- КИШКОВОГО ТРАКТУ КІЗ.....	308
Кравченко С.О., кандидат ветеринарних наук, доцент,	
Канівець Н.С., кандидат ветеринарних наук,	
Романенко Є.В., аспірант кафедри терапії	
ПУНКЦІЙНА БІОПСІЯ СЕЛЕЗІНКИ У КОРІВ	310
Коне М. С., кандидат ветеринарних наук, доцент	
Шепелева А. О., студентка 1 курсу ОКР «Магістр»	
ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ДАНІ ІНФЕКЦІЙНОГО ГЕПАТИТУ СОБАК	
ТА ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СХЕМ ЛІКУВАННЯ	
В ТОВ «БІОЦЕНТР» М. ПОЛТАВА	312
Локес-Крупка Т. П., кандидат ветеринарних наук	
ГЕПАТОДЕРМАЛЬНИЙ СИНДРОМ У СВІЙСЬКОГО КОТА (КЛІНІЧНИЙ	
ВИПАДОК)	314
Мельничук В.В., кандидат ветеринарних наук	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФАУНИ НЕМАТОДОЗІВ ТРАВНОГО ТРАКТУ ОВЕЦЬ	
У ЗИМОВИЙ ПЕРІОД НА ТЕРИТОРІЇ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ	315

Натягла І.В., аспірант Євстаф'єва В.О., доктор ветеринарних наук, професор ВПЛИВ КАПІЛЯРІЙ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ХВОРИХ КУРЕЙ.....	317
Омельченко Г.О., кандидат ветеринарних наук, доцент, Щербак В.І., старший викладач ВИДАТНІ УКРАЇНСЬКІ ВЧЕНІ У СВІТОВІЙ НАУЦІ: ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ ЗАЛЕНСЬКИЙ.....	319
Передера Р.В., кандидат ветеринарних наук, доцент, Лаврінченко І.В., кандидат ветеринарних наук, доцент, Жерносік І.А., старший викладач Передера О.О., кандидат ветеринарних наук, доцент ДІАГНОСТИКА ХРОНІЧНОГО ЦИСТИТУ У КОТА.....	321
Передера С.Б., кандидат ветеринарних наук, доцент, Щербакова Н.С., кандидат ветеринарних наук, доцент, Передера Ж.О., кандидат ветеринарних наук, доцент, Святодух О.І., здобувач вищої освіти ОКР «Магістр» ДІАГНОСТИКА ТА ОЗДОРОВЧІ ЗАХОДИ ПРОТИ САЛЬМОНЕЛЬОЗУ СВИНЕЙ.....	324
Скриль В.Ю., асистент кафедри хірургії та акушерства Кулинич С.М., доктор ветеринарних наук, професор ЕФЕКТИВНІСТЬ УЛЬТРАФІОЛЕТОВОГО ПЛОК ЗА ЛІКУВАННЯ КОНЕЙ ІЗ ТРАВМАМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ	325
Тітаренко О.В., кандидат ветеринарних наук, доцент ГРИП ПТИЦІ ЗНОВУ В УКРАЇНІ	327
Туль О. І., здобувач ступеня доктора філософії, науковий керівник – Скрипка М. В., доктор ветеринарних наук, професор ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЇ ЛЕГЕНЬ ЯЩІРКИ ПРУДКОЇ (LACERTA AGILIS).....	329
Шерстюк Л.М., старший викладач кафедри анатомії та фізіології тварин ДО 280-ТИ РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ОСНОВОПОЛОЖНИКА ЕЛЕКТРОФІЗІОЛОГІЇ ЛУЇДЖІ ГАЛЬВАНІ	331

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Біндюг Д.О., кандидат сільськогосподарських наук ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ ПОЄДНАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РИТМІЧНОСТІ РОСТУ СВИНЕЙ З ОКРЕМИМИ ТЕХНОЛОГІЧНИМИ АСПЕКТАМИ ЇХ ГОДІВЛІ.....	334
Березницький В.І., старший викладач Чухліб Є.В., кандидат сільськогосподарських наук Слинько В.Г., кандидат сільськогосподарських наук, доцент ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ПОТЕРАПІЇ	336
Бондаренко О.М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент З ІСТОРІЇ ЗАСТОСУВАННЯ ГОМОГЕНАТУ ТРУТНЕВИХ ЛИЧИНОК.....	338
Васильєва О.О., кандидат сільськогосподарських наук, доцент АНАЛІЗ ДИНМІКИ РОСТУ МОЛОДНЯКА ТА ОСНОВНИХ ЧИННИКІВ ВПЛИВУНА ФОРМУВАННЯ МАЙБУТНЬОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ПТИЦІ КРОСУ ЛОМАНН	340

Ємець Я.М. , здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії ДО ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ СТЕПОВОЇ ПОРОДИ БДЖІЛ	342
Кодак Т.С. , кандидат сільськогосподарських наук БІЛКОВІ ПРЕПАРАТИ В КОВБАСНИХ ВИРОБАХ.....	344
Коробка А.В. , кандидат сільськогосподарських наук ЩО ТАКЕ ПРОБІОТИК?	346
Кравченко О.І. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ ТУШ СВИНЕЙ ЗАБИТИХ ПРИ РІЗНІЙ ЖИВІЙ МАСІ.....	348
Кузьменко Л. М. , кандидат сільськогосподарських наук КЛАСИФІКАЦІЯ І ВИКОРИСТАННЯ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК.....	350
Мироненко О.І. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент ОСОБЛИВОСТІ ХАРЧУВАННЯ СТУДЕНТІВ	351
Ножечкіна Г.М. , кандидат технічних наук, доцент ВПЛИВ МОЛОКОЗСІДАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ФОРМУВАННЯ ОРГАНОЛЕПТИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ СИРІВ	354
Поліщук А.А. , доктор сільськогосподарських наук, професор ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	356
Рак Т.М. , кандидат сільськогосподарських наук ПРОБЛЕМИ ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ В УМОВАХ МАЛОВИТРАТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ.....	357
Тендітник В.С. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент Кузьменко Л.М., Кодак Т.С. , кандидати сільськогосподарських наук КІЛЬКІСНІ ЗМІНИ ЛАКТОЗИ МОЛОКА, ЯК ФАКТОР ЙОГО НАТУРАЛЬНОСТІ	359
Ульянко С. О. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ ТЕЛЯТ У ВП АФ «ІМ. ШЕВЧЕНКА» ТОВ АФ «ІМ. ДОВЖЕНКА» ГАДЯЦЬКОГО РАЙОНУ	360
Усачова В.Є. , кандидат сільськогосподарських наук ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РИБНОЇ ГАЛУЗІ НА ПОЛТАВЩИНІ.....	362
Шаферівський Б.С. , кандидат сільськогосподарських наук ДИСПЕРСІЙНИЙ АНАЛІЗ ЯК МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТОРІВ ПІДВИЩЕННЯ ВІДГОДІВЕЛЬНИХ ОЗНАК СВИНЕЙ	364
Шостя А.М. , доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник Усенко С.О. , кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник Березницький В.І. , старший викладач ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА В УКРАЇНІ.....	366
Юхно В.М. , кандидат сільськогосподарських наук, доцент МІКРОФЛОРА КИШКІВНИКА ЛЮДИНИ ТА ЇЇ БАГАТОГРАННА РОЛЬ	368

**СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ
ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ**

ток на основі суттєвого пізнання історії формування власного народу. Філософсько-освітня ідея Гоголя складають відповідну основу історичного розвитку вітчизняної освіти. Особливо виділяється стержнева філософсько-освітня ідея діалектичної єдності історичного змісту освіти та її суб'єктивно-педагогічних форм втілення.

Література

1. Гоголь Н.В. Собрание сочинений в 7-ми томах. – Т.6.-статти. – М., «Худож.лит.», 1978.-559с.
2. Гумбольдт В. Про внутрішні та зовнішні організації вищих наукових закладів у Берліні// Ідея Університету: Антологія/ Упоряд.:М.Зубрицька, Н.Бабалик, В.Рибчинська.: відп. Ред. М.Зубрицька.- Львів: Літопис, 2002.- С.23-33.

КРЕДИТНИЙ РЕСУРС ЯК ФАКТОР ІНТЕНСИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ (1861-1917 РР.)

**Якименко М. А.,
доктор історичних наук, професор**

Аксіомою є те, що сільськогосподарський товаровиробник, як і будь-який інший суб'єкт підприємницької діяльності, гостро потребує обігових коштів, одним з традиційних джерел яких в умовах ринкових відносин є кредит. Починаючи з ХІХ ст. найпоширенішим його видом на території України були позички державних та комерційних банків. Сьогодні доводиться з жалем констатувати, що спроби створити в Україні державний земельний банк, як, між іншим, і забезпечити функціонування Харківського акціонерного земельного банку, заснованого ще у 1990 р., виявилися невдачливими через відсутність ринку земель сільськогосподарського призначення, який досі так і не запрацював через затятий опір популістів. Тим часом досвід наявності потужного ресурсного забезпечення сільського господарства в історії України вже мав місце, якщо згадати ситуацію з відомими аграрними реформами другої половини ХІХ – початку ХХ ст. (скасування кріпосного права у 1861 р. та столипінську аграрну реформу 1906 – 1911 рр.). Цей досвід слід не лише вивчати, як це вже робили деякі сучасні дослідники (В. Є Кириченко, А. О. Пантелеймоненко, О. М. Краснікова та ряд інших), але й використовувати на практиці, адже утвердження відповідної кредитної інфраструктури на теренах Російської імперії у 1861-1917 рр. дало суттєвий поштовх інтенсифікації усього аграрного сектору, включаючи, природно, і тогочасний український регіон. З чого ж саме складався тогочасний кредитний ресурс? Як і слід було чекати, царський уряд вже в ході скасування кріпосного права, та відповідних реформ державних і удільних селян, попіклувався насамперед про обігові кошти помісного дворянства, примусивши тих же колишніх кріпосних селян взяти у держави кредит терміном на 49 років для забезпечення своєї волі та оплати вартості відповідної ділянки землі. Результатом цієї реформи було те, що в розпорядження поміщиків надійшли сотні мільйонів рублів, які, на жаль, більшість поміщиків використали не за призначенням. Цей

висновок у значній мірі відноситься і до кредиторів відкритого у 1885 р. державного Дворянського земельного банку. Зовсім іншим було ставлення до кредитних ресурсів непривілейованих станів – селян, козаків та міщан. Підтвердженням цього може бути успішна діяльність Селянського поземельного банку, заснованого у 1883 р., та широке розповсюдження на рубежі XIX–XX ст. дрібного кооперативного кредиту, у системі якого головною дійовою особою були майже виключно щойно зазначені категорії мешканців тогочасного українського села. Якщо говорити про банківські кредити, то за три десятиліття своєї діяльності ці іпотечні установи загалом надали кредит у кількості мільйонів рублів під заставу 6 177,6 тис. десятин. При цьому виявилось, що саме приватні земельні банки стали основним донором сільського господарства, адже видали кредит під заставу 7 178,8 тис. десятин, тоді як державні Селянський і Дворянський разом лише 6 558,2 тис. дес. [2, с. 103]. Загальна сума кредитів сільському господарству України від державних акціонерних земельних банків склала щонайменше 1 млрд. рублів.

Що ж до дрібного кооперативного, то у другій половині XIX і на початку XX ст. він існував переважно у формі ощадно-позичкових (з 1869 р.) та кредитних (з 1895 р.) товариств, яких у 1910 р. загалом у підросійській Україні нараховувалось 1227, а з включенням Західної України – 2477 [3, с. 88]. Якщо банківський кредит сільськогосподарським товаровиробникам обчислювався сотнями мільйонів, то дрібний кооперативний загалом складав лише кілька десятків мільйонів. Поряд з відзначеними формами кредитування аграрного сектору економіки України слід також згадати і фінансовий ресурс міністерств і відомств центральних органів влади та земського самоврядування. Так, через Переселенське управління на рубежі XIX–XX ст. здійснювалось безвідсоткове кредитування терміном до 20 років тих селян і міщан, які з дозволу уряду переселялися на територію східних та південно-східних регіонів імперії. Лише з 1906 по 1913 рр. переселенці отримали у вигляді позики 63 430 тис. руб. [3, с. 5]. Ще одним ресурсом системи кредитування сільськогосподарських товаровиробників періоду, який вивчається, були позички на меліоративну справу (4 % річних), безвідсоткові кредити в ході столипінського землевпорядкування (утворення хуторів та відрубів) і, нарешті, дрібне кредитування з фондів земських кас згідно відповідного закону 1904 р. Проте встановити реальні розміри таких кредитів автору цих рядків через відсутність відповідних джерел поки що не вдалося. У будь-якому випадку цілком очевидним є те, що загальні масштаби отриманих сільськогосподарськими товаровиробниками України у 1861–1917 рр. кредитних ресурсів були досить вагомими. Інший, не менш важливий з урахуванням сучасного стану українських аграріїв висновок полягає у тому, що селяни таки могли використовувати різноманітні шляхи отримання довгострокового чи короткострокового кредиту, включаючи доступ до безвідсоткових позичок, про що сучасний вітчизняний товаровиробник може лише мріяти. Не слід забувати головного уроку аграрних реформ 1861–1917 рр.: без перетворення землі на товар годі розраховувати на довгострокові кредити у межах 3–5 % річних, як це було у не такому вже й далекому минулому.

Список використаних джерел:

1. Краснікова О. М. З історії іпотечного кредитування в Україні/ О. М. Краснікова// Фінанси України. – 1998. - № 4. – С. 101-106.
  2. Пантелеймоненко А. О. Аграрна кооперація в Україні: теорія і практика : монографія/ А. О. Пантелеймоненко. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 347 с.
  3. Материалы по земельному вопросу в Азиатской России. Вып. VI. Составил В. А. Тресвятский. – Пг.: Тип. Переселенческого управления, 1918. – 116 с.
-

РЕНЕСАНСНО-РЕФОРМАЦІЙНА ДОБА: ДУХОВНИЙ СПАДОК

**Якубенко О. П.,
кандидат історичних наук, доцент**

Реформацію сьогодні оцінюють, як історичну епоху, яка поставила на порядок денний європейського суспільства пошук шляхів духовного оновлення людини та суспільства і відкрила нові духовно-культурні та соціальні парадигми та нові політичні та економічні підходи.

Епоха Відродження здійснила особливий вплив на Реформацію. Ренесанс поставив людину у центр суспільного буття, намагався піднести людину до небесних висот. Ренесанс показав велич та могутність людського розуму та розширив межі людського мислення та людської діяльності.

Головний сенс Реформації – людина як головна фігура буття, визволення людини з-під абсолютного диктату церкви, переведення сенсу життя та діяльності людини в практично-життєву площину. Реформація не може сприйматися лише як реформування ортодоксальної католицької церкви. Реформація сьогодні трактується більшістю вчених, як широкий процес духовного оновлення. Та частина європейського суспільства, яку сьогодні ми б назвали «інтелектуальна еліта» бачила в Реформації можливості для більш глибокого та масштабного розвитку особистості, відкриття більш широких горизонтів розвитку Розуму. Ці погляди базувались на поглядах передвісників реформації – гуманістів епохи Відродження. Саме представники Ренесансу заклали нові підвалини формування людини та людства – гуманізм, антропоцентризм, як нові чинники світорозуміння. Головна увага приверталася до земного існування людини, до її активного земного життя, творчої діяльності, щастя і повноцінності життя.

Слід відзначити, що саме гуманісти епохи Відродження закладають підвалини критики релігійної системи моральних цінностей, яка все більше обростала лицемірством (Леонардо Бруні, Поджо Браччіолі).

Прихильниками та пропагандистами гуманістичного ідеалу людяності та справедливості були Еразм Роттердамський, Т.Мор, Ф.Рабле, які вважали, що людина від природи наділена шляхетством, добром, здатністю створювати прекрасне, прагнути світлого та піднесеного.[4, с.8-12].

Гуманісти поставили питання про справедливість устрою феодального суспільства та почали викривати його вади. Особливо цікавими є в цьому відношенні твори Еразма Роттердамського «Похвала глупоті», де автор ви-